

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Leden van de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum	1 december 2022
Ons kenmerk	AP20220181JE
Uw kenmerk	--
CC	--
Betreft	Geen brede beschikbaarheid van sterke pijnstillers

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor VWS,

Middels deze brief spreken de Consumentenbond, Federatie van Nederlandse Trombosediensten, Harteraad, apothekersorganisatie KNMP, verloskundigenorganisatie KNOV, huisartsenorganisaties LHV en NHG, Maag Lever Darm Stichting, Nederlandse Vereniging van Ziekenhuis Apothekers, Nederlandse Internisten Vereniging, Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen, Nierpatiënten Vereniging Nederland, Nierstichting en Trombosestichting **hun bezorgdheid uit over het voornemen van de minister om Non-Steroidal Anti-Inflammatory drugs (NSAID's), zoals naproxen, diclofenac en ibuprofen, wijd en zijd commercieel beschikbaar te stellen via een zogeheten 'drogist op afstand'.**

De voorgestelde wetwijziging maakt het mogelijk dat Uitsluitend Apotheek en Drogist (UAD)-geneesmiddelen, waaronder NSAID's, op meer locaties, bijvoorbeeld in supermarkten en tankstations, mogen worden verkocht. We zien dat mensen hun eigen kennis over NSAID's overschatten, en juist de risico's onderschatten.¹ En dat is niet bepaald zonder risico. Door verkeerd medicijngebruik worden naar schatting 41.000 mensen per jaar in Nederland in een ziekenhuis opgenomen. Op de lijst van potentieel vermijdbare geneesmiddel-gerelateerde ziekenhuisopnames nemen deze NSAID-pijnstillers helaas een prominente plek in.²

Het wetsvoorstel Verzamelwet VWS 2022, dat deze 'drogist op afstand' mogelijk maakt, wordt in de week van 12 december 2022 door u plenair behandeld. **Met het oog op de gezondheid van patiënten en het voorkomen van extra druk bij het zorgpersoneel vragen wij u vóór het amendement van het Kamerlid Van den Berg (CDA) te stemmen.**³ Dit amendement stelt voor om deze 'drogist op afstand' uit de Verzamelwet VWS 2022 te schrappen. Daarmee wordt een halt toegeroepen om deze NSAID-pijnstillers breder beschikbaar te stellen.

NSAID-risico's in het kort

NSAID's zijn pijnstillers die kunnen worden voorgeschreven door een arts, maar er zijn ook 'zelfzorgvarianten' beschikbaar. Momenteel zijn een aantal (hogere) doseringen uitsluitend in

¹ NIVEL (2022). Staat van de zelfzorg bij de drogist: kennissynthese ([link](#))

² Erasmus MC (2013). Acute ziekenhuisopnames die mogelijk zijn gerelateerd aan geneesmiddelbijwerkingen ([link](#))

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 36 002, nr. 10 ([link](#))

apotheken en drogisterijen verkrijgbaar. Dat is niet zonder reden. In tegenstelling tot andere pijnstillers (bijvoorbeeld paracetamol) kunnen NSAID's meer ernstige bijwerkingen geven, interactie hebben met aandoeningen, en/of andere geneesmiddelen. De verstrekking vraagt om adequate advisering en begeleiding.

Allereerst: de bijwerkingen. NSAID-pijnstillers kunnen al bij kortdurend, incidenteel gebruik ernstige maagdarmlachten geven zoals maagzweren of maagdarmbloedingen. In navolging van richtlijnen zijn artsen daarom terughoudend bij het voorschrijven van NSAID's, en verstrekken apothekers in voorkomende gevallen een maagbeschermer om bijwerkingen te voorkomen. Voorts geeft NSAID-gebruik kans op trombose, hart- en vaatziekten, verhoogde bloeddruk en acuut nierfalen. Ook kunnen NSAID's nierschade verergeren.

Daarnaast: de interacties. Veel geneesmiddelen, die grote groepen Nederlanders gebruiken, gaan niet samen met het gebruik van NSAID-pijnstillers. Die combinaties kunnen bijwerkingen versterken, extra bijwerkingen geven of juist de werking van andere (receptplichtige) geneesmiddelen beïnvloeden. Nederlanders die bijvoorbeeld antistollingsmiddelen, bloeddrukverlagers of antidepressiva gebruiken, lopen een klinisch relevant risico. In het bijzonder als zij ook last van hartfalen hebben.

Voorkom gezondheidsrisico's en extra zorglasten

Namens consumenten, patiënten en zorgverleners in de eerste- en tweedelijnszorg waarschuwen wij u dus voor het volgende: een brede beschikbaarheid van NSAID's, zonder adequate advisering en begeleiding, leidt tot meer gezondheidsrisico's. Daarbovenop vrezen wij voor extra zorglasten voor zorgverleners en (zorg)kosten voor de maatschappij.

Wij zien graag dat deze zorgen aanleiding geven om hierover met de bewindspersoon in debat te gaan, en vóór het amendement van het CDA-Kamerlid Van den Berg te stemmen.

Uiteraard zijn wij bereid om onze brief nader toe te lichten. Daarvoor kunt u contact opnemen met adviseur public affairs Jos Engelkes (KNMP). Zijn telefoonnummer is 06 17 89 59 57.

Met vriendelijke groet,

namens onderstaande koepels van apothekers, artsen, consumenten en patiënten

